

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 11C/12/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614203841
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubusová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2016:2614203841.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad samosudkyňou JUDr. Máriou Kubusovou v právnej veci M. M., R..K..S., A.: XXX XX XXX, J., F. Č.H. G. XXXX/XXa, B. C. F. O. J., R..K..S., A.: XX XXX XXX, L., D. X, J. S. Š. L., X.. XX.XX.XXXX, L. Š. - R., C. XXX, v konaní o zaplatenie 214,50 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Súd konanie v časti zmenkového úroku výške 0,25 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku konanie **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca návrhom na uplatnenie pohľadávky žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 914,87 eur od 30.9.2010 a 6 % p.a. úroku zo zmenkovej sumy 614,87 eur od 22.11.2010 do 14.12.2010, čo predstavuje sumu 3,84 eur, zo sumy 806,87 eur od 15.12.2010 do 16.1.2011, čo predstavuje sumu 4,38 eur, zo sumy 748,87 eur od 17.1.2011 do 13.2.2011, čo predstavuje sumu 3,45 eur, zo sumy 690,87 eur od 14.2.2011 do 29.9.2013, čo predstavuje sumu 108,91 eur a zmenkovej odmeny 1/3 % zmenkovej sumy, teda 3,05 eur. Návrh odôvodnil tým, že žalobca ako indosatár je nadobúdateľom práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný 30.9.2010 na zmenkovú sumu 914,87 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 30.9.2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená dňa 30.9.2010 (dátum vystavenia) na sumu 914,87 eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 30.9.2010. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa.

Žalobca je obchodná spoločnosť so sídlom na území Českej republiky. Žalovaný ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky. Žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Predmetom konania je cezhraničný spor v zmysle čl. 2 bod 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, keď hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky nepresiahla 2.000,-- eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Žalobca má sídlo v inom členskom štáte ako v členskom štáte súdu konajúceho vo veci.

V predmetnej veci súd aplikoval Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

Podľa čl. 1 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, toto nariadenie ustanovuje európske konanie pre pohľadávky s nízkou hodnotou sporu (ďalej len "európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu"), ktorého cieľom je zjednodušenie a zrýchlenie konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch a zníženie nákladov. Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu predstavuje pre strany alternatívu konaní existujúcich podľa práva členských štátov.

Toto nariadenie ďalej odstraňuje sprostredkovacie konania potrebné na uznávanie a výkon rozsudkov, ktoré boli vydané v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu v jednom členskom štáte, v iných členských štátoch.

Podľa čl. 2 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci ("acta jure imperii").

Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

Podľa čl. 5 ods. 1 prvá a druhá veta Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán.

Podľa čl. 7 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, súd alebo tribunál vydá rozsudok buď do 30 dní od uskutočnenia ústneho pojednávania, alebo po doručení všetkých potrebných informácií na vydanie rozsudku. Rozsudok sa doručí stranám v súlade s článkom 13.

Z čl. 4 spisu, kde bola predložená súdu fotokópia zmenky, súd zistil, že kópia zmenky súhlasí s originálom nachádzajúcim sa v súdnom spise Okresného súdu Senica po č.k. 11C/82/2014 a zmenka bola založená do trezoru dňa 28.7.2014.

V zmysle čl. 5 bod 1 prvá a druhá veta citovaného nariadenia súd vo veci nenariadil ústne pojednávania, pretože to nepovažoval za potrebné, ani o nariadenie pojednávania nežiadala žiadna zo strán.

Súd vo veci vykonal dokazovanie: zmenka-fotokópia zo dňa 30.9.2010 čl. 4, plná moc, lustrácia Cepo, záznam o zaplatení SP zo dňa 23.6.2014 čl. 13, ORPZ Senica-doručovanie zásielky odporcovi, čl. 21: doručovanie zásielky ORPZ Senica, postúpenie veci zo dňa 19.11.2014 čl. 30, lustrácia v Sociálnej poisťovni adresy odporcu čl. 34-35: číta sa, čiastočné späťvzatie podaného návrhu v časti zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, súd zistil skutkový stav:

Predmetom konania je spor zo zmenky.

Žalovaný dňa 30.9.2010 vystavil vlastnú zmenku, ktorá obsahuje údaje:

označenie, že sa jedná o zmenku
číslo zmluvy: XXXXXXXXX
meno a priezvisko vystaviteľa: Š. L.
trvale bydlisko: C. XXX, Š. R.

rodné číslo: XXXXXX/XXXX

podpis vystaviteľa: žalovaný

miesto vystavenia: v J.

dátum vystavenia: 7.4.2010

zmenkovú sumu: 914,87 eur

vyhlásenie vystaviteľa: Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad J. R..K..S., A.: XX XXX XXX, J. XX, XXX XX L., sumu 914,87 eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 30.9.2010

Splatné: J. R..K..S., J. XX, XXX XX L. „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na žalobcu.

Podľa bodu 13 prvý a druhý odsek Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, Dohoda o vyplnení zmeniek: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmeniek (ďalej aj ako „vystaviteľ“) vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi (ďalej aj ako remitent) vystavil vystaviteľ dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavených zmeniek zaviazaný ako zmenkový ručiteľ.

Podľa bodu 13 druhý odsek Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, Remitent má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t. j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Podľa čl. I § 75 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa čl. I § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, zmenku možno vystaviť:

- na videnie,
- na určitý čas po videní,
- na určitý čas po dáte vystavenia,
- na určitý deň.

Podľa čl. I § 33 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, zmenky s iným časom sročnosti alebo s postupnou sročnosťou sú neplatné.

Podľa čl. I § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, zmenka na videnie je sročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa čl. I § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, vo zmenke sročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného k 12.01.2010, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného k 12.01.2010, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného k 12.01.2010, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného k 12.01.2010, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného k 12.01.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného k 12.01.2010, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného k 12.01.2010, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného k 12.01.2010, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného k 12.01.2010, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 25 ods. 1 zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 5 zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov.

Podľa § 4 ods. 1 zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení k 12.01.2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení k 12.01.2010, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení k 12.01.2010, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení k 12.01.2010, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 6 zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení k 12.01.2010, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom.8) Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Vykonaným dokazovaním v súlade s citovanou právnou úpravou súd dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť.

Prejudiciálne sa súd v konaní zaoberal otázkou platnosti vystavenej zmenky, z ktorej nárok v konaní uplatnil žaloba. Súd skúmal, či zmenka spĺňa formálne náležitosti podľa zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov. Po posúdení obsahu zmenky je zrejmé, že zmenka spĺňa formálne náležitosti podľa § 75 zmenkového a šekového zákona. Súd skúmal zmenku vo vzťahu k údaju o sročnosti, pričom dospel k záveru, že v danej vlastnej zmenke sú uvedené dva údaje o splatnosti zmenky. Zo zápisu „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ vyplýva splatnosť „na videnie“ a z údaju „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ vyplýva splatnosť na určitý čas po dате vystavenia. Uvedenie dvoch sročností zmenky spôsobuje neurčitosť údajov o splatnosti zmenky, čo spôsobuje neplatnosť zmenky v zmysle § 33 ods. 2 zmenkového a šekového zákona.

Súd poukazuje na stanovisko občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dňa 20.10.2015 č. 93. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ.

Podľa § 4 ods. 6 Zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platných do 31.12.2010 platí, že v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlhu zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je max. vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a prísl. vo výške max. 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

Súd návrh zamietol v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko z návrhu vyplýva, že navrhovateľ požaduje zmenkový úrok, nakoľko zmenkový úrok je príslušenstvo zmenky a zo súdnej praxe je aj navrhovateľovi známe, že súd nevyhovel, resp. zamietol exekučné konanie titulom zmenky, a preto navrhovateľ aj napriek zamietavým rozhodnutiam súdov naďalej požaduje zmenkový úrok, tzn. že keď návrhu týkajúcemu sa zmenky sa nevyhovelo, tak navrhovateľ nemá právny titul na vymáhanie príslušenstva.

Súd zohľadnil všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúlads právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Súd prihliadal aj na rozpor pri prieskume ex officio a na absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliada ex lége. Dobré mravy pôsobia ako korektív najmä v takých situáciách, kedy sú práva a povinnosti strán právneho vzťahu v zjavnej nerovnováhe. Sociálno-právne chápanie zmluvnej slobody sa môže uplatniť len za predpokladu približne vyváženého pomeru síl účastníkov zmluvy, a len za tohto predpokladu sa môže stať prostriedkom primeraného vyrovnania záujmov.

Súd mal preukázané, že v uvedenom prípade na strane žalovaného jedná o spotrebiteľa, preto mu súd poskytol ochranu prostredníctvom právnej úpravy o ochrane spotrebiteľa.

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Obdo 59/2010 z 26.01.2011, v zmenke uvedené dve rozdielne určenia splatnosti spôsobujú neplatnosť zmenky podľa § 33 ods. 2 zákona 191/1950 Zb.

Neplatnosť zmenky, titulom ktorej bol uplatnený nárok je podstatným dôvodom pre zamietnutie žaloby.

Súd ďalej skúmal dohodu o vyplňovacom práve zmenky podľa čl. 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Úverová zmluva na zabezpečenie plnenia, z ktorej bola vystavená zmenka má charakter spotrebiteľskej zmluvy, preto je potrebné na posúdenie uplatneného nároku aplikovať aj normy na ochranu práv spotrebiteľa.

Dohodu o vyplňovacom práve zmenky súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa ust. § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Je neprijateľné a v rozpore s ochranou spotrebiteľa, aby na zabezpečenie peňažného záväzku, boli vystavené dve zmenky, v ktorých sú vyplnené zmenkové sumy a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy a remitent má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky.

Obsah dohody je neprijateľný, žalovaný ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Neplatná dohoda o vyplňovacom práve spôsobuje ďalší dôvod neplatnosti zmenky.

Úverová zmluva nemá obligatórne náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, preto súd úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vystavená zmenka uvedenú skutočnosť nezohľadňuje, bola vystavená na sumu 914,87 eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 30.9.2010. Výška zmenkového úroku 0,25 % denne t.j. 91,25 % p.a. je v rozpore s dobrými mravmi, čo spôsobuje neplatnosť dohody o zmenkovom úroku.

Je potrebné uviesť, že ak exekučné konanie vedené na vymoženie sumy titulom predmetného úverového vzťahu bolo zastavené, keď bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia pre neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v úverovej zmluve, nemožno sa odchýliť od právneho názoru exekučného súdu a priznať nárok titulom zabezpečenia záväzku zmenkou, keď ide o záväzok obsahujúci neprijateľné zmluvné podmienky. Súd je názoru, že vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii spotrebiteľského práva. Takýto postup nemôže požívať právnu ochranu.

S poukazom na ustanovenie § 4 ods. 6 zákona 258/2001 Z.z. účinného k 12.01.2010 súd ďalej konštatuje, že k 12.01.2010 veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmel prijať a bol povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Podľa tohto ustanovenia zákona zmenková suma nesmela presiahnuť aktuálnu výšku nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstvo vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého úveru. V danom prípade bol poskytnutý úver 914,87 eur z čoho 30 % je 274,46 eur. Zmenka by mohla byť vystavená maximálne na sumu 274,46 eur. Bola vystavená na zmenkovú sumu 914,87 eur v rozpore so zákonom, preto s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatným právnym úkonom.

Pri posudzovaní obsahu úverovej zmluvy na zabezpečenie plnenia, ktorej bola vystavená zmenka, súd upriamuje pozornosť na prejudiciálne konanie C-328/14 iniciované Krajským súdom v Prešove návrhom z 20.08.2014 Súdneho dvora, v ktorom Európska komisia navrhuje, aby Súdny dvor na predložení prejudiciálnu otázku vnútroštátnym súdom v znení: „Či sa má čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a čl. 4 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, vykladať v tom zmysle, že jej odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky, neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offo preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla.“ poskytol odpoveď v znení: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a článku 4, 9 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru, sa majú vykladať v tom zmysle, že im odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offo preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla.“

Podľa čl. 16 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, trovy konania znáša strana, ktorá nemala v konaní úspech. Súd alebo tribunál však neprisúdi úspešnej strane trovy konania, ktoré sú neúčelné alebo ktoré sú neprimerané voči pohľadávke.

O trovách konania súd rozhodol podľa čl. 16 citovaného nariadenia, keď žalovaný bol v konaní úspešný účastník konania, trovy konania žalovanému nevznikli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, a to prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1, 2 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.